

مسجد باید سمبل هویت ایرانی اسلامی باشد/ ارتقاء تعاملات اجتماعی

پور جعفر گفت: مسجد و یا حسینیه باید به مثابه عنصری چه از نظر اجتماعی و چه از نظر فیزیکی جذاب و به عنوان سمبل و نشانه ای با هویت ایرانی اسلامی از لحاظ بصری، عملکردی باشد.

پور جعفر گفت: مسجد و یا حسینیه باید به مثابه عنصری چه از نظر اجتماعی و چه از نظر فیزیکی جذاب و به عنوان سمبل و نشانه ای با هویت ایرانی اسلامی از لحاظ بصری، عملکردی باشد.

به گزارش خبرگزاری مهر، اجلاسیه نظریه و محله، پدیده پایدار اجتماعی با مرکزیت مسجد (با عملکرد مذهبی، فرهنگی و اجتماعی) در شهر ایرانی اسلامی؛ به همت معاونت پژوهشی دانشگاه تربیت مدرس و دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی برگزار شد. در این نشست علمی که با سخنرانی محمدرضا پور جعفر به عنوان ارائه دهنده نظریه همراه بود؛ عبدالحمید نقره کار، مصطفی بهزادفر و حسین سلطان زاده به عنوان شورای داوران و علی اکبر تقوایی، اصغر فهیمی فر و حجت الاسلام کوچکیان به عنوان ناقدان طرحنامه در این پیش اجلاسیه حضور داشته اند.

محمدرضا پورجعفر در تشریح نظریه خود گفت: در حالی که محله ایرانی اسلامی به صورت واحدی اجتماعی، پایداری خود را با ارزش ها و سرمایه های اجتماعی محلی و با مرکزیت محلی همچون مسجد یا حسینیه به منزله ی کانونی برای فعالیت های مذهبی، فرهنگی و اجتماعی در دورانی متمادی به نمایش گذاشته است. بنابراین لازم است، ضمن ارتقا محله های موجود به عنوان پایگاه هایی اجتماعی بر اساس اندوخته های فرهنگی- اجتماعی، در بازآفرینی این واحد ارزشمند شهری با مرکزیت مسجد، و همچنین در برنامه ریزی و طراحی محله های جدید چه در حوزه گسترش شهرها و چه در شهرهای جدید در حال و آینده کوشا باشیم. در این ارتباط سعی گردیده تا در قالب نظریه ای براساس فرهنگ اسلامی و پیشینه شهرسازی در دوران اسلامی در ایران ویژگیهای محیط مسکونی استنتاج و الگویی کاربردی برای محله ای ایرانی اسلامی ارایه گردد.

وی افزود: از آنجا که به مبانی کلی برنامه ریزی و طراحی این محله ها مربوط می شود، از نظر برنامه ریزی باید اندازه و جمعیت حدودی یک محله بر اساس فرهنگ ایرانی اسلامی تعیین شود. از نظر شکل و فرم، این محلات بهتر است از دانه بندی نرم، بافت هماهنگ و وحدت بخشی برخوردار باشند. مسجد (و یا حسینیه) باید به مثابه عنصری چه از نظر اجتماعی و چه از نظر فیزیکی جذاب (Magnet) و به عنوان سمبل و نشانه ای با هویت ایرانی اسلامی از لحاظ بصری، عملکردی و جهت یابی به خوبی برای اینگونه محله ها عمل کند.

این استاد دانشگاه همچنین در ادامه توضیحات خود بیان کرد: همچنین بهتر است که عنصر ذکر شده عبادی و مرکزی بر روی محور اصلی طرح محله قرار گیرد و دورنمای زیبا و جذابی را ارائه نماید. الگوی شبکه معابر و دسترسی به مسجد باید از نظامی ارگانیک و متنوع پیروی کند. فاصله دورترین نقطه محله تا مسجد نباید بیش از حد توانایی سالمندان و کودکان برای پیاده روی باشد. همچنین می بایست سلسله مراتبی از فضاها از زمین های بازی کودکان تا فضاهای عمومی، اجتماعی و غیره در مقیاسی انسانی، گرم و دلنشین در سطح محله در نظر گرفته شود.

وی تاکید کرد: فضای عمومی اصلی محله باید جوابگوی عملکرد های مختلف اجتماعی، فرهنگی و مذهبی و به صورت چند عملکردی باشد. این بدان معناست که فضاهای اصلی عمومی باید امکاناتی را برای همه مراسم سوگواری و اعیاد مانند تاسوعا و عاشورا، عید فطر، عید قربان، عید غدیر، میلاد ها و عید نوروز فراهم کند.

پورجعفر تصریح کرد: نوع مصالح برای بافت و جداره ها نیز بهتر است محلی و اصیل باشد و یا بومی سازی شوند. رنگ های مورد استفاده ترجیحا باید از اصالت و کیفیت بومی و محلی برخوردار بوده و در هماهنگی با اطراف مورد استفاده قرار گیرند. به زبانی دیگر بافت محله بهتر است تبلور وتجلی تواضع و فروتنی باشد. محله لازم است در ارتقاء تعاملات اجتماعی برنامه ریزی و طراحی شود. فضاها و بافت محله ایرانی اسلامی باید بستری مشوق انجام و استمرار فعالیت های اجتماعی، فرهنگی، مذهبی، هم زبانی و هم دلی ساکنین باشد.

در ادامه داوران در جلسه به بیان سوالات خود در خصوص مسائل مطرح شده پرداختند و دکتر پورجعفر به سوالات پاسخ داد. در نهایت با نظر هیئت داوران مقرر گردید تا اعمال نظر در خصوص این طرحنامه به پس از اعمال اصلاحات توسط این استاد دانشگاه صورت گیرد.